

ISSN 2081-0695

BIULETYN 4

NR
2013

Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Województwa Łódzkiego

Następni wśród
przyjaznych

Ile tortu
w torcie?

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie. Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013.
Instytucja zarządzająca PROW 2007–2013 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Łódzki chrzan z wizytą w Bawarii

*Andrzej Siewierski
Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego*

Co do tego, że łódzkie jest zagłębiem chrzanowym, nie ma wątpliwości. Zlokalizowane jest ono w południowo-zachodniej części województwa, a tworzą je gminy Działoszyn, Kielczyglów, Osjaków, Rusiec i Siemkowice. Uprawy chrzanu zajmują tutaj około 700 ha i to tutaj koncentruje się większość upraw tego warzywa w kraju. Na tym terenie znajduje się wiele przetwórci produkujących tarty chrzan oraz przetwory, gdzie składnikiem jest właśnie chrzan.

W 2007 roku Chrzan znad Środkowej Warty w laskach trafił na listę produktów tradycyjnych. W roku 2008, w ślad za nim, Chrzan nadwarciański po staropolsku i Obrowska zupa chrzanowa. W czerwcu tego roku utworzono Grupę Producentów Chrzanu i Warzyw „Nadwarcianka”, a w listopadzie producenci chrzanu odwiedzili Bawarię, by podpatrywać rozwiązania tamtejszych producentów i nawiązywać kontakty handlowe.

Przygotowany przez Bawarczyków program wyjazdu zakładał nie tylko wiele spotkań z przedstawicielami władz, odpowiedzialnymi za rozwój miejscowego rolnictwa, ale także wizyty w gospodarstwach i na polach niemieckich rolników. Polscy sąsiedzi dołożyli ogromnych starań, aby wizyta łódzkiej delegacji przebiegła w sposób pozwalający na

maksymalne wykorzystanie czasu spędzonego w Bawarii.

Przedstawiciele Łódzkiego poznali największych przetwórców chrzanu w Bawarii: braci Schamel, którzy uprawiają i przetwarzają na ogromną skalę „Bayerischer Meerrettich” – „Bawarski Chrzan”. Ta wizyta była bardzo ważna ze względu na doświadczenia jakie właściciele mają w związku z certyfikowaniem produktów firmy w Europejskim Systemie Oznaczeń Geograficznych. Spotkanie zakończyło się odwiedzeniem Muzeum Chrzanu w Bayersdorf, które mieści się w dawnym budynku administracyjnym firmy Schamel, a poświęcone jest historii gospodarczej regionu, w szczególności historii produkcji chrzanu.

W jednym z bawarskich gospodarstw, zajmującym się uprawą i przetwórstwem chrzanu, było moż-

na przyrzeć się specjalistycznym maszynom wykorzystywanym do uprawy tego warzywa. Co ciekawe maszyny te zostały skonstruowane przy wsparciu inżyniera odelegowanego z ministerstwa rolnictwa Bawarii, który kierując się wskazówkami producenta stworzył maszynę ułatwiającą pracę przy sadzeniu i kopaniu chrzanu.

Podczas wizyty delegacja odwiedziła także Państwowy Instytut Upraw Winorośli i Ogrodnictwa w Bamberg, gdzie miała okazję zapoznać się z projektami badawczymi realizowanymi przez instytut oraz wysłuchać specjalistycznej prelekcji dot. problematyki uprawy i zbioru chrzanu.

Teraz czekamy na przyjazd Bawarczyków, którzy zostali zaproszenie na rewizytę do województwa łódzkiego.

Wicemarszałek województwa łódzkiego Artur Bagiński z uczestnikami wyjazdu w jednym z bawarskich gospodarstw, produkujących chrzan.

WARTO WIEDZIEĆ!

Chrzan pospolity (*Armoracia rusticana*) – gatunek rośliny z rodziny kapustowatych. Chrzan to roślina przyprawowa o dużej zawartości cennych składników odżywczych. W kuchni wykorzystywana jako dodatek i znana ze swych właściwości konserwujących. Tradycja uprawy chrzanu w południowo-zachodniej części województwa łódzkiego w regionie Środkowej Warty sięga historii do okresu międzywojennego, do roku 1926. Oskar Paschke (Paszke) – ówczesny właściciel Beresi Małych, niewielkiego majątku ziemskiego, sprowadził z Niemiec pierwsze sadzonki. Wraz z sadzonkami otrzymał instrukcje uprawy i warunki transakcji. Korzeń handlowy miał odsyłać do Niemiec, sadzonki zaś uprawiać na swych polach, nikomu innemu ich nie odstępując. I tak było, aż do wojny. Dopiero po zakończeniu II wojny światowej i rozparcelowaniu majątku chrzan trafił do okolicznych wsi i rolników. W gospodarstwach zaczęto uprawiać tę roślinę w latach pięćdziesiątych, na niewielkich, kilkunastu powierzchniach. Z czasem chrzanowe pola zaczęły zajmować coraz większą powierzchnię. Obecnie uprawiany jest przez kilkuset rolników w gminach województwa łódzkiego: Kielczyglów, Siemkowice, Osjaków, Rusiec i innych na powierzchni ponad 700 ha, ekstensywnie, metodami tradycyjnymi. Natomiast na terenie gminy Działoszyn zlokalizowane są liczne przetwórci chrzanu.